

KONTRAKT (77) *sb m*

c- (62), k- (15); -kt (40), -ct (37).

o oraz a jasne.

sg *N* kontrakt (10). ◇ *G* kontraktu (11). ◇ *D* kontraktu (1). ◇ *A* kontrakt (14). ◇ *I* kontrakt(e)m (5). ◇ *L* kontrakcie (6). ◇ *pl N* kontrakty (7). ◇ *G* kontraktów (5); -ów (2), -(o)w (3). ◇ *D* kontrakt(o)m (1). ◇ *A* kontrakty (12). ◇ *I* kontrakty (1). ◇ *L* kontraktach (2) *LibLeg*, *SarnStat*, kontrakci(e)ch *ModrzBaz* (2); -ach (1), -(a)ch (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII (z Cn) – XVIII w.

Układ, umowa (czasem zawarta na piśmie), precyzująca warunki i zobowiązania, głównie o sprawach majątkowych; dokument, dowód tej umowy; auctoramentum, commercium, conductum, conditio, constitutum, contractus, conventio, conventum, conventus, formula, mancipium, ultro citroque facta obligatio, pactio, pactum, stipulatio Cn [contractus – zmowa BartBydg; – smowa, skupienie, kupia Mącz 461c] (77) : Przypatrziwszy się Contractom niepewnym Więcey sobie między stronami sprzeciwnym, a szkodliwym. Te Contracti iednoftainą zgodą sprzizwoleniem wyzei omienionych stron, wniwecz zepsowali ZapKościar 1580/12v; dla lepszego potwierdzenia Contractu thego, wkxięgi vrzędowe wwiesć then Contract Wczym y sliachetny Pán Bieniasz gdyby Contractu themu dosyc nie czynil, A onemu sie sprzeciwil, thyz winye podliegly Tyfiacu Węgiefkich złotych ZapKościar 1580/14, 1580/4, 13 [3 r.], 14v, 15, 15v (16); Takież Pieczętarze/ którzyby ná ten czas przy Dworze nálym byli/ będą powinni kontrakty té rękami ich podpisáne pieczętowác/ y w ofobny reyeftr wpiłowác. SarnStat 441; COMMVTATIO. TO iest piérwzy y nadawnieyfyz contract ná świećie: Bo stárzy ludzie z przodku, póki signatum aurum, argentum, et aes nie było, tedy ieno rzecz zá rzecz, speciem pro specie, terram pro terra zamięniáli. SarnStat 1269; DArowániéi est czwarty á nalepfzy contract, że kto z miłości álbo z ludzkości co komu przywłacza. SarnStat 1274, 99, 644, 697, 1268, 1269 (13); KlonWor 64, 69 [2 r.].

kontrakt czego (3): A ten contract zamiány, iáko y Donationis obá fá irreuocables. SarnStat 1269, 99, 1274.

kontrakt około czego (1): SarnStat 1166 cf »kontrakt wieczny«.

kontrakt o kogo, o co (3): SarnStat 1271; On [Judasz] od potraw Pánfkich/ Z vmytymi nogámi/ do Xiążat Káplánfkich: Czyni Kontrakt o Páná. KlonWor 28. Cf »w kontrakt wniść«.

kontrakt na co (1): Będá tedy mieli ci pánowie Prowizorowie deputowáni [...] / ná té wyszzy pomienioné summy czynić wšelákie kontrakty/ ze wšelákiemi ofobámi SarnStat 441.

kontrakt z kim, z czym (5): RejZwierz 119v; ktory Contract ma S pany Podliefkiemi w malym Podliešiu ZapKościar 1580/15; SarnStat 441, 1271. Cf »w kontrakt wniść«.

kontrakt między kim (a kim) (4): Iefli między Credytorem á dlužnikiem odmienił by iye Contract/ y odnowił krom przyzwolenia rękoymiego/ tedy przes tho odnowienie Rękoymia od rękoiemfthwá bywa wolen. GroicPorz r3v; Tak yako izyę kontrakt stal myedzi braczá; yfz slachetny Pán waltyn Goftómky babka ma dacz bratu swemu Ianufzyewy: za Grunt y zawyerchnocz sto slotych y 12 ZapKościar 1585/57v, 1580/12v, 14v.

W *połączeniach szeregowych* (4): Z tego też prawá za potrzebami ludzkimi wrośły vmowy/ targi/ rozmáithe Contrákty/ kupowanie/ przedawanie/ naymy/ towarzyftwá/ Imienia trzymánie/ budowanie/ walki/ obroná *GroicPorz* a2v, k, m2; DRVGA CZĘSC METRIKI W ktorey sye opifuia formy Pozwow/ Zapiřow/ Kontráktow/ y inřzych řzkryptur práwnych. *SarnStat* 1242.

Zwroty: »kontrakt czynić (a. uczynić); kontrakt uczyniony« [*szyk zmienny*] (5; 1): *UstPraw* F4v; Wilcy kontrákt z Owcami byli vczynili/ Wilczęta im w zakládzye/ mále zořtawili. *RejZwierz* 119v; Druga vbořřza żoná niewinna řwym pořágiem nágrádzác tego co piěřwřza przyniořřá, bo z řobá o to contractu nie czynili, bo řie nie ználi *SarnStat* 1271, 441 [2 r.]; *KlonWor* 28.

»kontrakt (s)trzymáć« (2): tudzieř y opiekunowie Succesorow imieniem ich, obiecuiá wewřzytkim Contract tęn trzymać. *ZapKořcier* 1580/13v, 1580/13v.

»[o kogo] w kontrakt [z kim] wniřć« (1): Pisałem mu byř niechciařli by byř okowale wkontraktiaki znim wnisc *ActReg* 81.

Wyrażenia: »kontrakt listowy« (1): My tedy wyzey omieni [!] dla lepiej wiary do Contractu listowe⁸⁰ pieczęć, przyciřnęřliřmy prawdziwe o thym řwiadectwo daiáć *ZapKořcier* 1580/14.

»pisanie kontraktu« (1): Przifzedwřzy przed prawo [...] sliachetny Dzieńiř Ieżewřki, S Sliachetnymi Michale[m] Podlieřkim, y Maćieiem Ciefzyćá żádali řá od nař pisania Contractu ktory miedzy sobá maiá *ZapKořcier* 1580/12v.

»kontrakt słowny« (2): NIema bydź nikt pozwan do řádu/ áni ma bydź řádzon o Contrákt řłowny/ ktoryby nie byř iákim zapiřem Ziemřkim ábo Grodzkim vmocniony *SarnStat* 1174, 1174.

»kontrakt wieczny« = *testament* (1): gdzie káždému wolno contractu řwé wieczné okořo imion řwych opifowác komu chce. *SarnStat* 1166.

Szeregi: »kontrakt i obligacyja« = *contractus et obligatio* *Modrz* (2); *ModrzBaz* 76v; Które Contrákty y Obligácię przez nie czynioné/ *de communi confilio* máia wydáwác/ z podpifem řák řwych y pieczęćá Koronná *SarnStat* 441.

»kontrakt i (abo) umowa« [*szyk 1 : 1*] (2): POfym niechay ida práwá o kontrákciech ábo vmowách [*de contractibus*]/ z ktorych obowiaźki rořřá *ModrzBaz* 76v; *SarnStat* 1165. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*].

»kontrakt i zapis« (1): Pąn Ciefzyca wyzei omienionemi Swiatczel. Contractu nie wzgardzaiáć a ni zadney Confituciey wnim brzmiáćey na zad nie puřczaiáć ktora się stala od Sliachetnich panow iednacźow, iak się wContractacie. i zapiřie pokaże. *ZapKořcier* 1580/15v. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*].

Wyrażenia przyimkowe: »podřug (a. wedřug) kontraktu« (2): ktory przet prawyem Kořczerřkim podzyekowal y spaná swoyá wyřzy opyřzaná řvpelny řzapłati řlachetnyemu Panu Dawydowy tefzmyerowy [...] řza czařtkyę Imyeny ktorá myal wyadamowach wyedluk Contractu ktory tu przotkyem stoy *ZapKořcier* 1589/86, 1580/14.

»za kontraktem« (3): Będác Namowkami i powieřćiami obłędliwemi zwiedziony, Wthich czařiech za Contractem řtawic się vmyřřil wedřug naiwyřřzego řtarania i rozumu řwego *ZapKořcier* 1580/15v, 1580/15v, 1581/12.

a. O zwykłej sprzedaży na targu (1) : Kiedy sprzedawca chytry/ a kupiec przygłupi. Więc mówią/ Miał dzień biały/ czemu nie oglądał? Tom za jego pieniądze sprzedał/ czego żądał. Lecz ty Panie sprzedawca nie praweś owemu: Oszukałeś go bardo w Kontrakcie *KlonWor* 66.

b. W stosunkach między państwowych (10) : Nechaybi yey m. yeszcze sama ssyebie panow vegierkich pitala ktora yftota a czo zapewnosc yey m. w tich nowich Contractach obieczywa *LibLeg* 11/41v; Coz tez Węgierskie Pánstwo w vpadek w prawo/ Baczac ze przes Contracti tak bylo zniszczało. *MycPrz* I B4v; *WierKroc* Bv; [powiadał *Ostroróg*] o obegnaniu Byczyny o Tractaciech ktoremiął przez Ciołka y Pronskiego zMaximilianem y vkazał kontrakty te iakie im dał naKamiennych Xiąszkach *ActReg* 75; *SarnStat* 1273.

kontrakt o co (1): o czymefmy y łami słycháli/ ze Krol niebożczyk przes poły fwe Contrakti iakies miał czynić o Krostwo [!] Polkie *MycPrz* II Bv.

kontrakt z kim (4): sktorego ytesz lyftow wirozvmielyłmi yakobi Krolowa yey M. na nowe contracti skrolem Ferdinandem prziswołyła *LibLeg* 11/39v, 11/40v; Może tez *inter peculatum* policzyć wciśnienie wzyłtkiey Korony/ ktore sie dzieie prze niedozorność kontraktow z polstronnymi: w ktorych nas káždy lkubie/ a my sie niebaczymy. *PowodPr* 78. Cf *Zwrot*.

Zwrot: »kontrakt (u)czynić« [w tym: z kim (1)] [szyk zmienny] (2): Y posłał do niego Pirus poły fwe/ postępując mu niemáło y dzierzaw/ y zlotá/ áby z nim wczynił kontrakty iakie/ a zostáwił go w pokoiu. *RejZwierc* 101v; *MycPrz* II Bv.

Szereg: »zmowa i kontrakt« (1): na nieyacie nowe smowi y contracti skrolem ye⁸⁰ M. Rzymkym prziswolicz raczila *LibLeg* 11/40v.

Synonimy: kondycja, ugoda, umowa, zmowa, zapis.